

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Reformata si Muzica
1.3 Departamentul	Teologie Reformata Didactica
1.4 Domeniul de studii	Teologie Reformata
1.5 Ciclu de studii	Licenta
1.6 Programul de studiu / Calificarea / Cod	Teologie Reformata / licentiat / Cod TLM1201

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie biblica Noul Testament (evangheliile)						
2.2 Titularul activităților de curs	Dr. Lészai Lehel						
2.3 Titularul activităților de seminar	Dr. Lészai Lehel						
2.4 Anul de studiu	I.	2.5 Semestrul	II.	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	84	Din care: 3.5 curs	56	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					84
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					56
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat					14
Examinări					3
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		84			
3.8 Total ore pe semestru		154			
3.9 Numărul de credite		6			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	•
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Participarea la seminarii este obligatorie

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	Acumularea cunostintelor isagogice în ceea ce privește evangheliile după Matei, Marcu și Luca. Cunoașterea aprofundată și în detaliu a textelor evangheliilor după Matei, Marcu și Luca, o pregătire temeinică, în urma căreia studenții pe baza unor cunostințe consolidate vor putea să predea bine, inteligibil mesajul de bună veste în școli. Studenții trebuie să învețe să stea în fața auditoriului, să vorbească și să explice clar, să reușească să acapareze atenția ascultătorilor, și dacă este necesar, să fie capabili de disciplinare. Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit tolerant. Identificarea textelor sacre, a marturisirilor de credință și definirea conceptelor utilizate în teologie. Analiza textelor sacre și a marturisirilor de credință în vederea elaborării planurilor de predare și a definirii metodelor adecvate de evaluare a conceptelor dezvoltate.
Competențe transversale	Temele de seminar distribuite trebuie elaborate, prezentate, ca în urma acestei cercetări să stapinească materialul și să descopere corelațiile existente. În acest proces de cercetare individuală și de grup să învețe cum să scrie un referat științific. În timpul seminarizării să învețe să perceapă materialul celor trei evanghelii sinoptice în totalitate și în context. Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate, conștiințiozitate și responsabilitate socială, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religioase-morale și canonice. Elaborarea unui plan de lecție vizând transmiterea învățăturilor textelor sacre și a marturisirilor de credință, aplicând concepte specifice valorilor spiritual-religioase. Elaborarea și tehnoredactarea unei lucrări de sinteză pe o temă de actualitate, utilizând surse bibliografice în limba maghiară și într-o limbă de circulație internațională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoscând în detaliu era și specificul Noului Testament le va facilita orientarea și înțelegerea lumii Noului Testament, și îi va ajuta în predarea cunostintelor biblice nou testamentare.
7.2 Obiectivele specifice	În cadrul Noului Testament trebuie să cunoască destinatarii, obiectivele, caracteristicile, structura, autorul, data și locul de origine a evangheliilor după Matei, Marcu și Luca.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere	Prelegere interactivă	
2. Limba originală a Noului Testament și pastrarea materialului	Prelegere interactivă	
3. Copierea manuscriselor, traduceri și citate	Prelegere interactivă	
4. Canonul Noului Testament	Prelegere interactivă	
5. Problema sinoptică	Prelegere interactivă	
6. Matei 1–11	Prelegere interactivă	
7. Matei 12–21	Prelegere interactivă	
8. Matei 22–28	Prelegere interactivă	
9. Marcu 1–8	Prelegere interactivă	
10. Marcu 9–16	Prelegere interactivă	
11. Luca 1–8	Prelegere interactivă	

12. Luca 9–17	Prelegere interactiva	
13. Luca 18–24	Prelegere interactiva	
14. Recapitulare	Prelegere interactiva	

Bibliografie

1. Balla Péter: *Az újszövetségi iratok és kanonikus gyűjteményük kialakulásának története. Bevezetéstani alternatívák.* Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Budapest, 2005.
2. Kozma Zsolt: *Jézus Krisztus példázatai.* Iránytű Alapítvány, Gödöllő, 2002.
3. Ravasz László: *Az Újszövetség magyarázata III.* A Református Egyház Zsinati Irodájának Sajtóosztálya, Budapest, 1991.
4. Farkasfalvy Dénes: *Bevezetés az újszövetségi Szentírás könyveihez.* Szent István Társulat, Budapest, 1997.
5. Aebi, Ernst: *Rövid bevezetés a Bibliába.* Primo, Budapest, 1985.
6. Budai Gergely – Herczeg Pál: *Az Újszövetség története.* A Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest, 1985.
7. Lészai Lehel: *Újszövetségi bibliokateológia.* Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2012.
8. Ablonczy Dániel: *Máté evangéliuma.* Budapest, 1998.
9. Balla Péter: *Az újszövetségi iratok és kanonikus gyűjteményük kialakulásának története. Bevezetéstani alternatívák.* Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Budapest, 2005.
10. Benyik György: *Az Újszövetségi Szentírás keletkezés és kutatástörténete.* JATEPress, Szeged, 1996.
11. *Biblia magyarázó jegyzetekkel.* Kálvin János kiadó, Budapest, 1996.
12. *Bibliai Atlasz.* Református Sajtóosztály, Budapest, 1984.
13. Bovon, François: *Das Evangelium nach Lukas.* Benziger Verlag – Neukirchener Verlag, Zürich – Neukirchen-Vluyn, EKKNT III/1: 1989, III/2: 1996.
14. Bruce, F. F.: *Az Újszövetség megbízhatósága.* Evangéliumi kiadó, London, 1959.
15. Cranfield, C. E. B.: *The Gospel According to Saint Mark.* Cambridge University Press, Cambridge, 1989.
16. *Das Neue Testament Deutsch kommentár sorozat,* Göttingen, 1979–1985.
17. Hagner, Donald: *Matthew 1–2.* Word Biblical Commentary 33A–B, Dallas, Texas, 1993–1995.
18. Dóka Zoltán: *Márk evangéliuma.* Hévízgyörki Evangélikus Egyházközség Budapest, 2005².
19. English, Donald: *The Message of Mark. The Mystery of Faith.* The Bible Speaks Today kommentár sorozat, InterVarsity Press, Leicester, England, 1992.
20. Farkas Ignác: *Jézus példázatai és hasonlatai.* Magyarországi Református Egyház Zsinatának Tanulmányi Osztálya, Budapest, 1979.
21. France, R. T.: *Matthew.* Tyndale New Testament Commentaries sorozat, InterVarsity Press – William B. Eerdmans Publishing Company, 1992, Leicester, England – Grand Rapids, Michigan.
22. Geréb Zsolt: *Újszövetségi tanulmányok.* Partium Kiadó, Nagyvárad, 2005.
23. Gnifka, Joachim: *Márk.* Ford.: Turay Alfréd. Agapé, Szeged, 2000.
24. Gooding, David: *Az evangélium Lukács szerint. A harmadik evangélium új megvilágítása.* Evangéliumi kiadó, Budapest, 1993.
25. Guelich, Robert A. and Craig Evans: *Mark 1.* WBC 34A, Word Books, Dallas, Texas, 1989.
26. Hagner, Donald A.: *Matthew 1–2.* WBC 33A–B, Word Books, Dallas, Texas, 1993–1995.
27. Hendriksen, William: *Luke.* New Testament Commentary, The Banner of Truth Trust, Edinburgh, 1984.
28. Hendriksen, William: *Mark.* New Testament Commentary, The Banner of Truth Trust, Edinburgh, 1987.
29. Hendriksen, William: *Matthew.* N. Testament Commentary, The Banner of Truth Trust, Edinburgh, 1989.
30. Hooker, Morna D.: *The Gospel According to St. Mark.* Black's New Testament Commentaries. A & C Black, London, 1991.
31. Jakubinyi György: *Máté evangéliuma.* Szent István Társulat, Budapest, 1991.
32. Jeremias, Joachim: *Jézus példázatai.* Budapest, 1991.
33. Karner Károly: *Máté evangéliuma.* Keresztyén Igazság, Sopron, 193
34. Kálvin János: *Evangéliumi harmónia.* Rábold Gusztáv fordítása. Kolozsvár–Székelyudvarhely–Budapest, 1939–1942.
35. Kecskeméthy István: *Gyakorlati kommentár Márk evangéliomához.* Grafica, Kolozsvár, 1933.

36. Kozma Zsolt: *Jézus Krisztus példázatai*. Iránytű Alapítvány, Gödöllő, 2002.
37. Lészai Lehel: *A tanítványok elhívása és küldetése a szinoptikus evangéliumokban*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár, 2008.
38. Lészai Lehel: *Discipleship in the Synoptics*. Evangelische Verlagsanstalt, Leipzig, 2017.
39. Luz, Ulrich: *Das Evangelium nach Matthäus*. Benziger Verlag – Neukirchener Verlag, Zürich – Neukirchen-Vluyn, EKKNT I/1: 1985, I/2: 1990 (19962), I/3: 1997, I/4: 2002a.
40. Morris, Leon: *Luke*. Tyndale New Testament Commentaries sorozat, InterVarsity Press – William B. Eerdmans Publishing Company, 1990, Leicester, England – Grand Rapids, Michigan.
41. Nestle–Aland: *Novum Testamentum Greece*. Ed. 27. (Introduction/Einführung). Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1993²⁷.
42. Nolland, John: *Luke 1–3*. Word Biblical Commentary 35A–B–C. Word Books, Dallas, Texas, 1989–1997.
43. Page, Andrew: *Das MarkusExperiment. Jesus kennen lernen mit dem MarkusEvangelium*. VTR, Nürnberg, 2004.
44. Pröhle Károly: *Lukács evangéliuma*. Evangélikus Egyetemes Sajtóosztály, Budapest, 1991.
45. Ravasz László: *Az Újszövetség magyarázata I–II*. Református Egyház Zsinati Irodájának Sajtóosztálya, Budapest, 1991.
46. Rienecker, Fritz: *Das Evangelium des Markus*. Wuppertaler Studienbibel. R. Brockhaus Verlag – Brunnen Verlag, Wuppertal – Giessen, 1983.
47. Spinetoli, Ortensio da: *Máté: Az egyház evangéliuma*. Ford.: Turay Alfréd. Agapé, Szeged, 1998.
48. Spinetoli, Ortensio da: *Lukács: A szegények evangéliuma*. Ford.: Turay Alfréd. Agapé, Szeged, 1996.
49. Stott, R. W. John: *The Message of the Sermon on the Mount*. The Bible Speaks Today kommentár sorozat, InterVarsity Press, Leicester, 19932.
50. Szathmáry Sándor: *Bibliaismeret II*. Református Zsinati Iroda Tanulmányi Osztálya, Budapest, 1995².
51. *Szinopszis*. Kálvin János kiadó, Budapest, 1994.
52. Varga Zsigmond J.: *Újszövetségi bevezetés*. A Református Zsinati Iroda Doktorok Kollégiumának Főtitkári Hivatala, Budapest, 2000.
53. Wilcock, Michael: *The Message of Luke. The Saviour of the World*. The Bible Speaks Today kommentár sorozat, InterVarsity Press – Downers Grove, Leicester, England – Illinois, USA, 1979. Wuppertal, 1961–1973.
54. Wuppertaler Studienbibel kommentár sorozat. Wuppertal, 1961–1973.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Numele și studierea Noului Testament	Prezentare, dezbatere	
2. Limba originală a Noului Testament și pastrarea materialului	Corectarea referatului	
3. Copierea manuscriselor, traduceri și citate	Prezentare, dezbatere	
4. Canonul Noului Testament	Corectarea referatului	
5. Problema sinoptică	Prezentare, dezbatere	
6. Sfânta Evanghelie după Matei 1-11	Corectarea referatului	
7. Sfânta Evanghelie după Matei 12-21	Prezentare, dezbatere	
8. Sfânta Evanghelie după Matei 22-28	Corectarea referatului	
9. Sfânta Evanghelie după Marcu 1-8	Prezentare, dezbatere	
10. Sfânta Evanghelie după Marcu 9-16	Corectarea referatului	
11. Sfânta Evanghelie după Luca 1-8	Prezentare, dezbatere	
12. Sfânta Evanghelie după Luca 9-17	Corectarea referatului	
13. Sfânta Evanghelie după Luca 18-24	Prezentare, dezbatere	
14. Recapitulare	Corectarea referatului	

Bibliografie

1. Balla Péter: *Az újszövetségi iratok és kanonikus gyűjteményük kialakulásának története. Bevezetési alternatívák*. Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Budapest. 2005.
2. Kozma Zsolt: *Jézus Krisztus példázatai*. Iránytű Alapítvány, Gödöllő, 2002.
3. Ravasz László: *Az Újszövetség magyarázata III*. A Református Egyház Zsinati Irodájának Sajtóosztálya, Budapest, 1991.
4. Farkasfalvy Dénes: *Bevezetés az újszövetségi Szentírás könyveihez*. Szent István Társulat, Budapest,

- 1997.
5. Aebi, Ernst: *Rövid bevezetés a Bibliába*. Primo, Budapest, 1985.
 6. Budai Gergely – Herczeg Pál: *Az Újszövetség története*. A Református Zsinati Iroda Sajtóosztálya, Budapest, 1985.
 7. Lészai Lehel: *Újszövetségi bibliokateológia*. Egyetemi Műhely Kiadó, Kolozsvár, 2012.
 8. Ablonczy Dániel: *Máté evangéliuma*. Budapest, 1998.
 9. Balla Péter: *Az újszövetségi iratok és kanonikus gyűjteményük kialakulásának története. Bevezetéstani alternatívák*. Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Kara, Budapest. 2005.
 10. Benyik György: *Az Újszövetségi Szentírás keletkezés és kutatástörténete*. JATEPress, Szeged, 1996.
 11. *Biblia magyarázó jegyzetekkel*. Kálvin János kiadó, Budapest, 1996.
 12. *Bibliai Atlasz*. Református Sajtóosztály, Budapest, 1984.
 13. Bovon, François: *Das Evangelium nach Lukas*. Benziger Verlag – Neukirchener Verlag, Zürich – Neukirchen-Vluyn, EKKNT III/1: 1989, III/2: 1996.
 14. Bruce, F. F.: *Az Újszövetség megbízhatósága*. Evangéliumi kiadó, London, 1959.
 15. Cranfield, C. E. B.: *The Gospel According to Saint Mark*. Cambridge University Press, Cambridge, 1989.
 16. *Das Neue Testament Deutsch kommentár sorozat*, Göttingen, 1979–1985.
 17. Hagner, Donald: *Matthew 1–2*. Word Biblical Commentary 33A–B, Dallas, Texas, 1993–1995.
 18. Dóka Zoltán: *Márk evangéliuma*. Hévizgyörki Evangélikus Egyházközség Budapest, 2005².
 19. English, Donald: *The Message of Mark. The Mystery of Faith*. The Bible Speaks Today kommentár sorozat, InterVarsity Press, Leicester, England, 1992.
 20. Farkas Ignác: *Jézus példázatai és hasonlatai*. Magyarországi Református Egyház Zsinatának Tanulmányi Osztálya, Budapest, 1979.
 21. France, R. T.: *Matthew*. Tyndale New Testament Commentaries sorozat, InterVarsity Press – William B. Eerdmans Publishing Company, 1992, Leicester, England – Grand Rapids, Michigan.
 22. Geréb Zsolt: *Újszövetségi tanulmányok*. Partium Kiadó, Nagyvárad, 2005.
 23. Gnifka, Joachim: *Márk*. Ford.: Turay Alfréd. Agapé, Szeged, 2000.
 24. Gooding, David: *Az evangélium Lukács szerint. A harmadik evangélium új megvilágítása*. Evangéliumi kiadó, Budapest, 1993.
 25. Guelich, Robert A. and Craig Evans: *Mark 1*. WBC 34A, Word Books, Dallas, Texas, 1989.
 26. Hagner, Donald A.: *Matthew 1–2*. WBC 33A–B, Word Books, Dallas, Texas, 1993–1995.
 27. Hendriksen, William: *Luke*. New Testament Commentary, The Banner of Truth Trust, Edinburgh, 1984.
 28. Hendriksen, William: *Mark*. New Testament Commentary, The Banner of Truth Trust, Edinburgh, 1987.
 29. Hendriksen, William: *Matthew*. N. Testament Commentary, The Banner of Truth Trust, Edinburgh, 1989.
 30. Hooker, Morna D.: *The Gospel According to St. Mark*. Black's New Testament Commentaries. A & C Black, London, 1991.
 31. Jakubinyi György: *Máté evangéliuma*. Szent István Társulat, Budapest, 1991.
 32. Jeremias, Joachim: *Jézus példázatai*. Budapest, 1991.
 33. Karner Károly: *Máté evangéliuma*. Keresztyén Igazság, Sopron, 193
 34. Kálvin János: *Evangéliumi harmónia*. Rábold Gusztáv fordítása. Kolozsvár–Székelyudvarhely–Budapest, 1939–1942.
 35. Kecskeméthy István: *Gyakorlati kommentár Márk evangéliomához*. Grafica, Kolozsvár, 1933.
 36. Kozma Zsolt: *Jézus Krisztus példázatai*. Iránytű Alapítvány, Gödöllő, 2002.
 37. Lészai Lehel: *A tanítványok elhívása és küldetése a szinoptikus evangéliumokban*. Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár, 2008.
 38. Lészai Lehel: *Discipleship in the Synoptics*. Evangelische Verlagsanstalt, Leipzig, 2017.
 39. Luz, Ulrich: *Das Evangelium nach Matthäus*. Benziger Verlag – Neukirchener Verlag, Zürich – Neukirchen-Vluyn, EKKNT I/1: 1985, I/2: 1990 (19962), I/3: 1997, I/4: 2002a.
 40. Morris, Leon: *Luke*. Tyndale New Testament Commentaries sorozat, InterVarsity Press – William B. Eerdmans Publishing Company, 1990, Leicester, England – Grand Rapids, Michigan.
 41. Nestle–Aland: *Novum Testamentum Greece*. Ed. 27. (Introduction/Einführung). Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1993²⁷.

42. Nolland, John: *Luke 1–3*. Word Biblical Commentary 35A–B–C. Word Books, Dallas, Texas, 1989–1997.
43. Page, Andrew: *Das MarkusExperiment. Jesus kennen lernen mit dem MarkusEvangelium*. VTR, Nürnberg, 2004.
44. Pröhle Károly: *Lukács evangéliuma*. Evangélikus Egyetemes Sajtóosztály, Budapest, 1991.
45. Ravasz László: *Az Újszövetség magyarázata I–II*. Református Egyház Zsinati Irodájának Sajtóosztálya, Budapest, 1991.
46. Rienecker, Fritz: *Das Evangelium des Markus*. Wuppertaler Studienbibel. R. Brockhaus Verlag – Brunnen Verlag, Wuppertal – Giessen, 1983.
47. Spinetoli, Ortensio da: *Máté: Az egyház evangéliuma*. Ford.: Turay Alfréd. Agapé, Szeged, 1998.
48. Spinetoli, Ortensio da: *Lukács: A szegények evangéliuma*. Ford.: Turay Alfréd. Agapé, Szeged, 1996.
49. Stott, R. W. John: *The Message of the Sermon on the Mount*. The Bible Speaks Today kommentár sorozat, InterVarsity Press, Leicester, 19932.
50. Szathmáry Sándor: *Bibliaismeret II*. Református Zsinati Iroda Tanulmányi Osztálya, Budapest, 1995².
51. *Szinopszis*. Kálvin János kiadó, Budapest, 1994.
52. Varga Zsigmond J.: *Újszövetségi bevezetés*. A Református Zsinati Iroda Doktorok Kollégiumának Főtitkári Hivatala, Budapest, 2000.
53. Wilcock, Michael: *The Message of Luke. The Saviour of the World*. The Bible Speaks Today kommentár sorozat, InterVarsity Press – Downers Grove, Leicester, England – Illinois, USA, 1979. Wuppertal, 1961–1973.
54. Wuppertaler Studienbibel kommentár sorozat. Wuppertal, 1961–1973.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Studentul se familiarizează cu noțiunile de bază, se poate exprima inteligibil, și poate să predea materia învățată.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea în detaliu a materiei predata	În scris și test	66%
10.5 Seminar/laborator	Prezentarea referatului	Precizie, predare, susținere	17%
	Corectarea studiului	exactitate, surse, originalitate	17%
10.6 Standard minim de performanță			
• Lucrarea de seminar trebuie să fie de minim trei pagini, cu idei originale și susținută de argumentare solidă. Examenul scris și testul este acceptat dacă atinge cel puțin nota cinci. La examen se cere cunoașterea conținutului a trei cărți de specialitate. Reproducerea conceptelor care descriu factori culturali, religioși și istorici ce determină contextul cultural			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

25.04.2022.....

Dr. Lészai Lehel.....

Dr. Lészai Lehel.....

Léhel Lészai

Léhel Lészai

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

25.04.2022

[Signature]